

De gevolgen van de begrotingsmaatregelen treffen iedereen. We zullen met zijn allen besparen. En ja, besparingen zijn noodzakelijk om onze toekomst veilig te stellen. Dat zullen jullie ons nooit horen ontkennen. Maar deze sanering, die ons willens nillens werd opgelegd, is onevenwichtig, onrechtvaardig en onbillijk. De grootste saneringen treffen vooral de werknemers en de sociale uitkeringen. De grote vermogens en de grootbeleggers ontspringen de dans. Wie www.degevolgen.be grondig bekijkt, kan niet anders dan verontwaardigd zijn.

Storm op komst!

Volgens sommigen is dit nog maar het begin. Half februari zal een tweede storm over ons razen. Tijdens de komende federale begrotingscontrole moet gezocht worden naar, voorlopig, een ontelbaar aantal miljoenen euro's. Het gemeenschappelijk vakbondsfrent vreest dat de bijkomende bezuinigingsmaatregelen, omwille van het Europese besparingsbeleid en de tegenvallende economische groei, opnieuw op rekening van de werknemers en de sociaalgerechtigden zullen genomen worden. Dit bovenop de sanering die de regering al heeft beslist.

De besparingen rollen over ons als een tsunami. Het was en is ook een bewuste tactiek. Het is zo afgesproken. En de kersverse minister Van Quickenborne, in zijn onstuitbare ambitiedrang, stond te popelen van ongeduld. Hij zou eens tonen hoe het moet. Niet wachten, niet dralen! Onmiddellijk ingrijpen en de gevolgen stante pede vertalen in wetten en uitvoeringsbesluiten. Het is dé ideale tactiek. Het 'volk' is nog verlamd. Het 'volk' verkeert nog in staat van geforceerde blijdschap omdat we, eindelijk, na zoveel dagen een regering, hebben. Het 'volk' is nog fier omdat sommige politici de moed vertonen om bij de beste leerlingen van de Europese klas te willen horen. Ongeacht de wijze waarop dat gebeurt.

Voor bepaalde (midden)groepen lijkt het op het eerste gezicht nog wel mee te vallen. Er is een welvaartsvast inkomen. Er is een redelijke werkzekerheid. Al bij al hebben we het niet zo slecht. Hoe onverantwoord toch zijn die vakbonden? We hebben het meermaals gehoord en gelezen. Het wordt ons te pas en te onpas onder onze neus gewreven. Wie onze kritische stem durft te volgen, wie boven het maaiveld durft uit te komen, wordt met de grond gelijk gemaakt. Vooral omdat velen nog steeds niet beseffen wat op hen afstormt.

Actie voeren

Verschillende van onze vakbondsafgevaardigden en leden hebben het ondervonden, toen ze tijdens de nationale actie van 2 december openlijk op straat kwamen om tegenwind te geven. Ook op 22 december, de stakingsdag van de openbare sector, werd het hun niet gemakkelijk gemaakt. Het is hallucinant hoe sommige vakbondsafgevaardigden door hun schoolbesturen werden teruggefloten of openlijk omwille van hun keuze door collega's werden geminimaliseerd. En toch ... al wie staakte, deed het niet uit eigenbelang, maar uit gemeenschappelijk belang. Het is moedig, het is solidair, het is vooruitziend.

In de pers werd de algemene indruk gegeven dat er bijna niet werd gestaakt. Onze interne cijfers en tellingen bewijzen dat ongeveer 1/3 van onze scholen heeft gestaakt, ondanks de extreem korte mobilisatietijd en ondanks dat 22 december een ongelegen actiedag was voor het basisonderwijs (kerstfeestjes, nieuwjaarsbrieven,...). Onze dankbaarheid is groot. Ons vertrouwen in jullie is onwrikbaar. We zullen jullie in de toekomst nog nodig hebben. Als politici de onmachtigen onrechtvaardig blijven viseren, dan moeten we blijvend onze krachten bundelen om resultaten af te dwingen. **Maandag 30 januari** wordt alvast aangekondigd als een **nieuwe actiedag**. We houden jullie op de hoogte van de organisatie via onze elektronische berichten, de besturen en onze website.

Het signaal van 22 december leidde tot resultaat. Het sociaal overleg wordt opnieuw erkend. De federale politici hebben moeten luisteren en ons recht in de ogen kijken. Hendrik Bogaert, staatssecretaris voor Ambtenarenzaken, bood ons nog die middag, uit naam van de federale regering, verontschuldigen aan. Ook Vincent

van Quickenborne moest (even) stoppen met twitteren en de ernst onder ogen zien.

Men beloofde ons het overleg onmiddellijk op te starten en de beslissingen in de die dag erdoor gejaagde programmawet samen met ons grondig te bekijken. Moeten we hiermee blij zijn? Alleszins duurde het al tot dinsdag 17 januari, voor we werden uitgenodigd om een planning op te maken. Maar we zijn en blijven bereid constructief te overleggen. We nemen onze verantwoordelijkheden op. We zijn klaar om de gevolgen voor onze pensioenen en loopbanen kritisch te bespreken. Niet dat daarmee de klok zal worden teruggedraaid. Wel gaan we de uitdaging aan om, daar waar contractbreuk werd gepleegd of daar waar geen rekening wordt gehouden met specifieke situaties en contexten, bijsturingen te verwezenlijken.

Gevolgen op het Vlaamse niveau?

Wat betekenen de federale regeringsbeslissingen voor de ambtenaren op het Vlaamse niveau, waaronder het onderwijs? Ook daar zal men half februari een besparingsronde moeten doorvoeren. In tegenstelling tot 2009 lijken andere Vlaamse beleidspartners nu minder bereid het beleidsdomein onderwijs uit de wind te zetten. In de pers werden al ballonnetjes opgelaten van voortvarende politici, die zonder schroom het onderwijzend personeel onder vuur nemen. De reden is dat onderwijs 40% van het Vlaamse budget vertegenwoordigt. Daarom zijn we als beleidsdomein en als personeelgroep erg kwetsbaar. Het is moeilijk om uit de wind te blijven. Het zou voor velen erg gemakkelijk zijn om het gros van de besparingen op de kap van het onderwijs en zijn personeelsleden door te voeren.

De perceptie leeft, onterecht, dat lesgeven een luxeopdracht is. Men ziet enkel de vele vakantiedagen en de zogenaamd beperkte lesuren. Men gaat daarmee voorbij aan de zware fysieke en mentale inspanningen die al onze collega's leveren. Onderwijzen is geen 9 to 5-opdracht. Het is een uitdaging die vele collega's dag en nacht bezighoudt. Bovendien is het op lange termijn ondoordacht om lineair te besparen in het onderwijs. Onderwijs is het kloppend hart van een leefbare samenleving. Het is de plaats waar een wissel kan genomen worden op de toekomst. Het is voor kinderen levensbelangrijk, in sommige gevallen hun enige kans op een maatschappelijk actieve en sterke toekomst. Dat mogen we niet op de helling zetten.

Alleszins geeft minister Pascal Smet een andere blik van respect aan de sociale partners. Bij hem zijn we alvast uitgenodigd met de doelstelling om proactief haalbare en kwaliteitsvolle loopbanen in het onderwijs te blijven garanderen. Het is nog te vroeg en creativiteit zal aan de dag gelegd moeten worden. Samen met de andere onderwijsvakbonden gaan we de uitdaging aan. Er zal moeten gekeken worden hoe we de loopbanen aantrekkelijk kunnen houden of maken voor jongeren die nog een lange carrière hebben te gaan. Of hoe persoonlijke of gezinslasten blijvend kunnen worden gecombineerd met een uitdagende loopbaan in het onderwijs. Het zou mooier geweest zijn als we deze gesprekken rustig hadden kunnen voeren in het

kader van het loopbaan debat. Maar ook nu staan we, weliswaar versneld, klaar met onze kwaliteitsvolle uitgangspunten.

Geïntegreerde omkadering basisonderwijs

Met de storm van besparingen lijkt het of we vergeten zijn dat we ondertussen overleggen over bijkomende investeringen in het basisonderwijs. Er is 'maar' vijftig miljoen beschikbaar. Gezien de budgettaire context kunnen we die niet onder tafel vegen. We moeten er voorzichtig mee omgaan. We moeten de juiste keuzes maken vanuit een langetermijnvisie. Het debat is moeilijk want de ambities van iedereen zijn als nog te groot.

De verwachting dat kleuterklassen voelbaar kleiner zullen worden, zoals ook door ons gedroomd en gevraagd, moet voorlopig bijgesteld worden. In deze tijden van economische crisis lijkt het onmogelijk een veelvoud van vijftig miljoen te kunnen verwerven. Ook de communicatie van de overheid moet in die zin worden bijgesteld. De keuze die men ons voorstelt, behelst het gelijkshakelen van de schalen kleuteronderwijs en lager onderwijs. Het is een belangrijke stap en ook rechtvaardig. Maar onze vraag blijft bestaan: "Maak de kleutergroepen kleiner!" Investeren in de jongste levensjaren leidt tot een hoog maatschappelijk rendement. Het is nodig. Het is levensbelangrijk.

Naast de afgesproken integratie van de middelen GOK, GOK+ en Rand en taal kiest de overheid, in het bijgestuurde onderhandelingsvoorstel, blijvend voor bijkomende investeringen in gelijke onderwijskansen. Voor de realisatie van die verschillende doelstellingen blijft het budget ontoereikend. De overheid rekent op onze interne solidariteit in het basisonderwijs en vraagt zelfs om de middelen voor lichamelijke opvoeding mee in de schaal te leggen. Het gepolariseerde debat 'kleine landelijke scholen versus grote stedelijke scholen' leidde tot de keuze om kleine scholen en vestigingsplaatsen in landelijke gemeenschappen leefbaar te houden. Die scholen zijn vaak het enige sociale weefsel dat rest in de lokale gemeenschap. Zo wordt de aparte telling opnieuw ingevoerd, zij het onder een andere vorm.

Wat voorligt, is niet evident. Het dossier blijft een moeilijk debat. Tijdens de hele voorbije periode, ook toen het publiekelijk stil was, heeft het COV zijn beleidsverantwoordelijkheid genomen in de verdere evolutie van het dossier. We zijn er nog niet. Er zijn duidelijk positieve bijstellingen. Onterecht verweten sommige groepen, enkel bezorgd om slechts één aspect in het dossier, het COV niets te doen. Dit is kort door de bocht. Het is veel moeilijker om in een debat rekening te houden met het geheel van maatschappelijke belangen en noden. Het is veel moediger om samen met partners te zoeken naar een haalbare consensus die tegemoetkomt aan een langetermijnvisie. In tijden van schaarste is rechtvaardigheid op basis van consensus met alle partners primordiaal. Daarom heeft het COV voortdurend alle argumenten gewikt en gewogen met het oog op het realiseren van de belangen voor velen. In die zin hebben we, niet publiekelijk maar wel achter de schermen, gedreven verdergewerkt. Het verhaal is nog niet af. Het einde niet duidelijk. Maar we blijven ervoor gaan.

Onderwijsdecreet XXII

Binnen enkele weken starten we met de onderhandelingen van een genummerd onderwijsdecreet. Genummerde onderwijsdecreten hebben als doel bepalingen in bestaande decreten bij te sturen en/of om maatregelen te nemen die noodzakelijk zijn voor een ordentelijke start van een nieuw schooljaar. In de teksten werd ons een voorstel van beleidsmaatregelen gepresenteerd voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Die voorstellen waren zeer verregaand. Het zijn voorstellen die leiden tot een fundamentele onderwijsvorming. Daarom schreven de onderwijsvakbonden aan de minister een brief met hun bedenkingen. Die brief leest u op de volgende bladzijden. In ons volgend nummer van Basis gaan we inhoudelijk dieper in op het voorliggend dossier.

Marianne Coopman
algemeen secretaris

Besluit over de beperking loopbaanonderbreking tot vijf jaar gepubliceerd in Staatsblad

De totale duur van de volledige loopbaanonderbreking (VLBO) bedraagt voor alle eerste aanvragen of verlengingsaanvragen die ingaan vanaf 1 januari 2012 nog maximum 60 maanden (5 jaar), inclusief VLBO voor het volgen van een beroepsopleiding. De totale duur van de gedeeltelijke loopbaanonderbreking (GLBO) bedraagt eveneens 60 maanden, inclusief GLBO voor het volgen van een beroepsopleiding, ook voor alle eerste aanvragen of verlengingsaanvragen die ingaan vanaf 1 januari 2012. Voor het bepalen van deze 60 maanden GLBO wordt zowel met periodes van halftijdse loopbaanonderbreking als met periodes van GLBO voor 1/5 rekening gehouden.

Het personeelslid dat dit schooljaar in gewone loopbaanonderbreking (LBO) is voor het zesde jaar, behoudt de uitkering. Voor LBO die nog kan ingaan op of na 1 januari 2012, voor administratief medewerkers of aansluitend op ouderschapsverlof, kunnen de 5 jaar nog overschreden worden als de aanvraag voor 24 december 2011 werd ontvangen door de RVA en het schoolbestuur voor 28 november 2011 schriftelijk op de hoogte was van de aanvraag van het personeelslid.

De vakbonden tekenden tijdens het overleg regering-vakbonden unaniem een protocol van niet-akkoord over dit voorstel van besluit over de beperking van loopbaanonderbreking. Tijdens het overleg regering-vakbonden, naar aanleiding van de staking van de openbare diensten op 22 december 2011, beloofde de minister wel grondig overleg over de verdere aanpak van de vooropgezette regelingen. De minister heeft ook bevestigd dat niet wordt geraakt aan het onbeperkt recht voor 50-plussers.